

Valtiovarainministeriö

Lausunto valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta

Alajärven kaupunginhallitus on kokouksessaan 31.3.2014 (§ 51) käsitellyt asiaa ja toteaa lausuntonaan valtionosuusuudistuksesta seuraavaa:

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudella ja siihen kuuluvalla verotuloihin perustuvalla valtionosuuksien tasauksella pyritään turvaamaan kuntien mahdollisuudet järjestää riittävän yhtenäiset peruspalvelut eri osissa maata kohtuullisella vero- ja maksutasolla.

Edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseksi kaupunginhallituksen mielestä valtionosuusuudistus on tarpeellinen ja monelta osin oikean suuntainen. Uudistuksessa laskentamallia on yksinkertaistettu, kriteereitä on vähennetty ja päällekkäisyyksiä on poistettu.

Palveluiden turvaamiseksi mm. Alajärven kaupungin tapaisissa maaseutumaaisissa matalan tulotason kunnissa huomiota tulee kiinnittää työttömyyteen, ikäihmisten painoarvoon sekä sairastavuuskertoimen määräytymisperusteisiin.

Työttömyys aiheuttaa kaupungille moninaiset kustannus- ja verotulovaikutukset ja siten kriteerin painoarvon korottaminen on välttämätöntä. Maaseutumaisten kuntien ikäihmisten palveluiden tuottaminen ja turvaaminen mm. haja-asutusalueilla edellyttää painoarvon korotusta vanhempiin ikäluokkiin. Sairastavuuteen perustuvat kriteerit ovat oikean suuntaisia, mutta riittämättömiä.

Matalan tulotason kunnissa, kuten Alajärvellä, tasaustilän nostaminen 85 %:iin parantaisi huomattavasti uudistuksen mahdollisuuksia vaikuttaa todelliseen tulojen tasaukseen.

Työpaikkaomavaraisuuden tarkoituksena on kannustaa kuntia aktiivisuuteen omassa elinkeinopolitiikassaan. Se myös huomioi erityisesti keskusseutujen erityiskustannukset palvelujen, esimerkiksi infrastruktuuri- ja liikenneinvestoinneissa. Niissä kunnissa, joissa julkisen vallan toimenpiteiden ansioista on luotu työpaikkoja, työpaikkaomavaraisuuskriteeri ei kuitenkaan anna oikeaa tilannekuvaa.

Siirtymäkauden kestoksi esitetty viisi vuotta voidaan kaupungin näkemyksen mukaan lyhentää neljään, jopa kolmeen vuoteen uudistusten vaikutusten aikaansaamiseksi.

Alajärven kaupunginhallitus

Vesa Koivunen
kaupunginjohtaja

Tero Kankaanpää
hallintojohtaja